

Handlingsplan för jämförelse enligt CEMR

(Council of European Municipalities and Regions)

Övergripande inriktningsdokument

Antagen av kommunfullmäktige: 2017-12-18, § 209
Giltighetstid från: 2018-01-01 – 2019-12-31

Beslutshistorik

Gäller från 2018-01-01

Antagen av kommunfullmäktige
2017-12-18, § 209

Förvaltare¹

- Inom kommunstyrelsens ansvarsområde

Uppföljning

Hur: Handlingsplanen ska ses över inom ett år efter att en ny kommunplan har antagits.

När:

¹ Förvaltarens ansvar innebär att

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Bakgrund

I februari 2017 undertecknade Katrineholms kommun den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet. I och med undertecknandet ska en handlingsplan för jämställdhet tas fram inom två år. I planeringsdirektivet som kommunstyrelsen fattade beslut om den 26 maj, gavs ett särskilt uppdrag till samtliga nämnder:

Uppdrag till samtliga nämnder att prioritera vilka artiklar i CEMR-deklARATIONEN som nämnden ska ansvara för i den kommunövergripande handlingsplan för jämställdhet som ska tas fram med anledning av att Katrineholms kommun har undertecknat CEMR-deklARATIONEN.

Det är viktigt att understryka och påminna om att vi redan arbetar med en stor del av innehållet i deklARATIONEN. DeklARATIONEN är ett verktyg som ska hjälpa oss att ännu bättre sortera och systematisera vårt arbete med att jämställdhetsintegrering.

DeklARATIONEN innehåller 6 principer och 30 artiklar.

Principer

Dessa principer utgör grunden för de 30 artiklarna.

Vi som undertecknat den europeiska deklARATION för jämställdhet förklarar följande principer som grundläggande för vårt agerande:

1. Jämställdhet är en grundläggande rättighet
2. För att jämställdhet ska garanteras måste flerfaldig diskriminering och andra missgynnanden bekämpas
3. Ett representativt deltagande av kvinnor och män i beslutsprocessen är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle
4. Att avskaffa stereotypa uppfattningar om kön är avgörande för att uppnå jämställdhet
5. Jämställdhetsintegrering av alla kommunens/regionens verksamheter är nödvändiga för att främja jämställdhet
6. Att handlingsplaner och program har tillräcklig finansiering är nödvändigt för att jämställdhetsarbetet ska nå framgång

Genomförande

Undertecknare av den europeiska deklARATIONEN ska senast inom två år från undertecknandet anta en handlingsplan för jämställdhet och därefter genomföra den. Handlingsplanen ska innehålla mål och prioriteringar, åtgärder och resurser. Planen är ett ärende som hanteras av kommunfullmäktige.

Katrineholms kommun har sedan 2010 en systematik för arbetet med jämställdhetsintegrering. Då jämställdhetsintegrerades styrsystemet, vilket innebär att jämställdhetsperspektivet ska beaktas i allt, från planering och genomförande, till uppföljning. Metoden som används är den så kallade Trappan.

En viktig utgångspunkt i det systematiska jämställdhetsintegreringsarbetet är de jämställdhetspolitiska målen, vilka är viktiga för att förstå vad vi på sikt vill uppnå.

Jämställdhetspolitiska målen

Övergripande mål

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Delmål

- 1. En jämn fördelning av makt och inflytande**
Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.
- 2. Ekonomisk jämställdhet**
Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- 3. Jämställd utbildning**
Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
- 4. Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet**
Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
- 5. Jämställd hälsa**
Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
- 6. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra**
Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Prioriterade artiklar 2018 - 2019

I planeringsdirektivet för 2017 gavs nämnderna i uppdrag att prioritera artiklar i CEMR- deklARATIONEN. Samtliga nämnder hanterade detta i respektive nämnds Övergripande plan med budget 2018-2020. Utifrån den processen skickades ett förslag ut på remiss vilket har utmynnats i denna handlingsplan för 2018 – 2019:

Artikel 6 – Bekämpa stereotyper

Mål: Katrineholms kommun ska vara föregångare när det gäller jämställdhetsintegreringen av styrningen

Åtgärder: Fortsatta satsningar på utbildning i jämställdhet, genus och HBTQ. Stående punkt på arbetsplatsträffar.

Ansvarig: Alla nämnder

Exempel på pågående åtgärder: Grundutbildningar i genus, HBTQ och jämställdhet har kommunen ett färdigt koncept för, trappan/triangelutbildningar, 30 minuter jämställdhet på arbetsplatsträffar.

Artikel 7 – God förvaltning och samråd

Mål: Katrineholms kommun ska vara föregångare när det gäller jämställdhetsintegreringen av styrningen

Åtgärder: Genusmedvetna ärendebereidningar, kommunikationsinsatser och samrådsprocesser

Ansvarig: Alla nämnder

Exempel på pågående åtgärder: All nämndberedning

Artikel 9 – Jämställdhetsanalyser

Mål: Katrineholms kommun ska vara föregångare när det gäller jämställdhetsintegreringen av styrningen

Åtgärder: Ta fram jämställdhetsanalyser inom alla verksamhetsområden inför verksamhetsförändringar, nya satsningar och i allt beredningsarbete, i enlighet med vårt styrsystem och med trappsteg 5 i trappan.

Ansvarig: Alla nämnder

Artikel 13 – Utbildning och livslångt lärande

Mål: Höjd utbildningsnivå och ökad egen försörjning

Åtgärder: Undertecknaren förbinder sig att inom alla sina ansvarsområden garantera eller främja lika tillgång till utbildning, yrkesutbildning och vidareutbildning för kvinnor och män, flickor och pojkar. Avskaffa stereotypa uppfattningar om kvinno- och mansroller i alla former av utbildning. Stark koppling till jämställdhetspolitikens mål om ekonomisk jämställdhet och jämställd utbildning.

Ansvarig: BIN, VIAN, VON

Exempel på pågående åtgärder: Nolltolerans mot skojbråk, utmana rådande könsnormer genom musikal- och dansverksamheter, aktivt arbete mot diskriminering och kränkande behandling inom vuxenutbildningen

Artikel 14 – Hälsa

Mål: God folkhälsa

Åtgärder: Verka för och att göra allt som rimligen kan göras, inom ramen för sina ansvarsområden så att kvinnor och män, flickor och pojkar har högsta

möjliga hälsonivå. Varför ett genusperspektiv ska tillämpas vid planeringen, finansieringen och tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster och förebyggande hälsovård.

Ansvarig: Samtliga nämnder

Exempel på pågående åtgärder: Lyckliga gatorna, samarbete med idrottsföreningar, analys av enkäten Liv & hälsa - ung

Artikel 15 - Social omsorg och sociala tjänster

Mål: Social omsorg utgår från individens behov och självbestämmande för ökad trygghet och livskvalitet, god folkhälsa, ökad egen försörjning

Åtgärder: Tillämpa ett genusperspektiv på planering, finansiering och tillhandahållandet av social omsorg och sociala tjänster. Se till att de som arbetar med social omsorg och sociala tjänster är medvetna om hur könstillhörighet påverkar kvinnor och män olika livsvillkor.

Ansvarig: SOCN, VON

Exempel på pågående åtgärder: Ge omsorg och service, upplysningar, råd, stöd, ekonomisk hjälp till familjer och enskilda som behöver det

Artikel 17 – Vård av anhöriga

Mål: Tillämpa ett genusperspektiv rörande ansvaret för vård av andra anhöriga än barn bland annat genom att motverka den stereotypa uppfattningen att vård av anhöriga i första hand är ett ansvar för kvinnor.

Åtgärder: Prioritera tillhandahållandet och främjandet av högkvalitativ anhörigomsorg till en rimlig kostnad, antingen direkt eller genom andra utförare, stödja och förbättra möjligheterna för dem som lider av social isolering till följd av sitt vård- och omsorgsansvar.

Ansvarig: VON, SOCN

Artikel 18 - Social integration

Mål: Social omsorg utgår från individens behov och självbestämmande för ökad trygghet och livskvalitet, God folkhälsa, ökad egen försörjning

Åtgärder: Skapa förutsättningar för att alla kvinnor och män som drabbats eller riskerar att drabbas av social utslagning eller fattigdom får tillgång till arbete, bostad, utbildning, kultur, informations- och kommunikationsteknik. Det kräver

att all samverkan inom dessa områden måste ske genusmedvetet, samt social och medicinsk hjälp

Ansvarig: SOCN, VIAN

Exempel på pågående åtgärder: Åtgärder som syftar till breddad rekrytering till Viadiakts utbildningar, Sysseleätningsprojektet, Vinka IN, Tuna-projektet

Artikel 20 – Kultur, idrott och fritid

Mål: Ett rikt kultur- och fritidsliv som alla invånare kan ta del av, stark samverkan med föreningslivet, god folkhälsa

Åtgärder: Se till att idrotts-, kultur- och fritidsanläggningar och verksamheter tillhandahålls och är tillgängliga på lika villkor för kvinnor och män, pojkar och flickor, vilket bland annat innebär att uppmuntra kvinnor och män, flickor och pojkar att delta på lika villkor i idrott och kulturaktiviteter, även sådana som traditionellt betraktas som övervägande kvinnliga eller manliga, att uppmuntra konstnärer och kultur- och idrottsföreningar att främja kultur- och idrottsaktiviteter som utmanar könsstereotyper samt att uppmuntra biblioteken att utmana stereotypa könsrollsmönster i sitt utbud av böcker och annat material samt i sin reklamverksamhet

Ansvarig: STN, KULN, BIN

Exempel på pågående åtgärder: #jagmed, ”Skapande skola”

Artikel 21 – Säkerhet och trygghet

Mål: Katrineholms kommun ska vara en trygg och säker kommun att leva och verka i.

Åtgärder: Analysera statistiken ur ett könsperspektiv som handlar om omfattning och mönster som påverkar kvinnors och mäns säkerhet eller trygghet och, när det är lämpligt, mäta nivån på och karaktären av rädslan för brott eller andra orsaker till otrygghet. Med analysunderlaget som utgångspunkt utarbeta relevanta åtgärder för att öka kvinnors och mäns, flickors och pojkars säkerhet och trygghet.

Ansvarig: BIN, STN, KS

Exempel på pågående åtgärder: Trygghetsvandringar, trygghetsenkäter, kvinno- och mansjouren FRIDA

Artikel 22 – Könslaterat våld

Mål: Katrineholms kommun ska vara en trygg och säker kommun att leva och verka i

Åtgärder: Utifrån medvetenheten om att könslaterat våld uppstår på grund av ojämlika maktförhållanden, program och insatser mot könslaterat våld stärkas och utvecklas, detta inbegriper även all form av samverkansarbete. Förstärkning och utvidgning av förebyggande arbete är en hörnsten. Breddinförande av Järvenskolan Tallås systematiska jämställdhetsarbete, med fokus på normkritik och machokultur.

Ansvarig: BIN, SOCN, KULN

Exempel på pågående åtgärder: Machofabriken, nolltolerans mot våld, Relationsvåldsteamet

Artikel 24 – Hållbar utveckling

Mål: Principen om hållbar utveckling ska följas fullt ut när strategier för kommunens/regionens framtid planeras och utarbetas vilket innebär en väl avvägd integration av ekonomiska, sociala, miljömässiga och kulturella aspekter, samtidigt som jämställdhet ska främjas och uppnås.

Åtgärder: Beakta principen om jämställdhet som en grundläggande dimension vid planering och utveckling av strategier för en hållbar utveckling av kommunen.

Ansvarig: Samtliga nämnder

Exempel på pågående åtgärder: Hållbarhet är idag ett prioriterat perspektiv i plan- och strategiframtagande.

Artikel 27 – Ekonomisk utveckling

Mål: Tillgänglig, tydlig och öppen organisation

Åtgärder: Med anknytning till ekonomisk utveckling i samtliga verksamheter till fullo beakta kvinnors och mäns behov, intressen och talanger samt möjligheterna att främja jämställdhet. Undertecknaren förbinder sig att i detta syfte vidta lämpliga åtgärder som kan innefatta att:

- Stödja kvinnliga företagare till traditionellt manliga branscher och tvärtom
- Rekrytera underrepresenterat kön till traditionellt könskodade yrkesgrupper.

Ansvarig: Alla nämnder

Exempel på pågående åtgärder: Utveckla förutsättningarna att läsa på yrkeshögskola

Uppföljning av artiklar och mål

Artiklarna och målen ska följas upp årligen i samband med delårs- och årsredovisning.
